

Wat doet de Kerk voor de slachtoffers van het seksueel misbruik (1997-2023) ?

1. Oprichting door de Belgische bisschoppen van 2 contactpunten (Nederlandstalig en Franstalig) voor melding seksueel misbruik in een pastorale relatie (1997)

De oprichting van deze contactpunten moet gezien worden in het kader van de “post-Dutroux”-periode, de eerste meldingen over misbruik in een kerkelijke context en de eerste huiszoeken en rechtszaken in dat verband.

Het voornaamste doel van de contactpunten is de slachtoffers die zich aanbieden, te helpen. Er wordt ruime ruchtbaarheid aan gegeven bovenaan de diocesane bladzijden van Kerk&Leven en ook in de eigen publicaties van de bisdommen.

De personen die meewerken zijn leken – mannen en vrouwen – met professionele competentie op juridisch, medisch of psychologisch vlak. Twee onafhankelijke leken zijn tweemaal per week op vaste tijdstippen telefonisch bereikbaar om klachten te ontvangen.

Het eerste doel is de melder te helpen door te luisteren naar zijn klacht en te achterhalen wat hij wenst. Wil hij alleen zijn verhaal kwijt en verder anoniem blijven, dan wordt dit gerespecteerd. Wie juridische stappen wil ondernemen, wordt vrijblijvend geholpen met nuttige adressen (juridische adviseurs). Bij ernstige feiten wordt steeds geadviseerd om klacht neer te leggen bij de gerechtelijke instanties, dit om te vermijden dat er nog nieuwe slachtoffers gemaakt worden. Wenst het slachtoffer rechtstreeks contact met de bisschop, de kardinaal of een andere overste, dan wordt dit georganiseerd.

Vaak wordt het slachtoffer verwezen naar deskundige hulp. Er komen in totaal 110 telefonische oproepen binnen tussen 1997-1999, waarvan 33 over juridisch verjaarde feiten van seksueel misbruik bij kinderen.

2. Vervanging van de 2 contactpunten door de "commissie-Halsberghe" voor behandeling van klachten van seksueel misbruik in een pastorale relatie (2000)

In januari 2000 wordt de **Interdiocesane commissie voor de behandeling van klachten van seksueel misbruik in pastorale relaties**. Deze commissie wordt opgericht omdat al vrij snel blijkt dat het, naast de ingestelde contactpunten en de telefoonlijn, nuttig is concretere maatregelen te treffen om seksueel misbruik te behandelen. Dit gebeurt ook naar het voorbeeld van soortgelijke commissies in het buitenland.

De commissie beoogt de materiële feiten te doen toegeven. Dat gebeurt, ten eerste, door de erkenning van de schade die de slachtoffers werd berokkend en, ten tweede, door herstel van de schade “in al haar vormen”. Een ander luik bestaat erin om, in de mate van het mogelijke, te voorkomen dat dergelijke feiten zich opnieuw voordoen. Via affiches in kerken, advertenties en reclamespots wordt het bestaan van de commissie kenbaar gemaakt.

Eremagistraat Godelieve Flament-Halsberghe zit zowel de Nederlandstalige als de Franstalige kamer voor. Uiteindelijk dient ze zelf het ontslag van “haar” commissie in (25/02/2009).

Mevrouw Halsberghe heeft gedurende 8 jaar 33 dossiers behandeld. In de bijzondere Kamercommissie (2010-2011) heeft Mgr. Luysterman uitgelegd dat bisschoppen daarnaast een aantal dossiers zelf konden behandelen als het slachtoffer zich tot hen had gewend en er geen verdere moeilijkheden rezen.

3. Commissie-Adriaenssens (2009)

In 2009-2010 wordt professor Peter Adriaenssens (KULeuven) bereid gevonden om de Interdiocesane commissie te heroriënteren en te laten doorstarten.

Een telefonisch contactpunt is voor iedereen bereikbaar. Hier wordt op de eerste plaats het verhaal van de slachtoffers beluisterd. Zo nodig wordt doorverwezen naar verdere deskundige bijstand, op juridisch, medisch, psychologisch en/of sociaal vlak.

Na het beëindigen van de eerste opvang, het doorverwijzen naar dienstverlening of bijstand, en het treffen van de eerste dringende maatregelen door de bevoegde kerkelijke overheid, wordt de klacht aanhangig gemaakt bij de Commissie voor verdere behandeling.

Zij formuleert dan voor de bevoegde kerkelijke overheid, in alle vrijheid en onafhankelijkheid, een advies over verdere maatregelen. Uiteraard moeten alle betrokkenen, zowel binnen als buiten de Kerk, steeds handelen in nauwe samenwerking met politie en justitie, telkens wanneer dit gevraagd wordt.

Alle inspanningen van het meldpunt, van de Commissie en van alle betrokkenen moeten erop gericht zijn de heling van de gekwetste personen ten goede te komen, de bewustwording van de ernst van het misbruik bij de dader te vergroten, en in het algemeen de kerkelijke en bredere gemeenschap in de omgang met deze tragische problematiek te versterken.

Deze Commissie-Adriaenssens wordt feitelijk beëindigd door de gerechtelijke inbeslagname van haar dossiers in juni 2010 door de zgn. “operatie-Kelk”. Het [eindrapport](#) leert dat in totaal 507 dossiers bij haar aanhangig werden gemaakt.

4. Oprichting van een bijzondere Kamercommissie (2010)

In de commotie die ontstaat na de vele klachten over seksueel misbruik (in de nasleep van het ontslag van Roger Vangheluwe, op 23 april 2010) wordt op 28 oktober 2010 door de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers een “bijzondere commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk” opgericht. Het opzet van een Bijzondere commissie is om disfuncties bloot te leggen en aanbevelingen te doen voor de toekomst.

Deze commissie organiseert hoorzittingen met alle mogelijke betrokkenen, deskundigen, organisaties, justitie, wetenschappers, ..., en ook met alle bisschoppen en met oversten van orden en congregaties. Ze legt op 31 maart 2011 haar [eindrapport](#) voor met een aantal aanbevelingen.

In het rapport wordt aan de kerkelijke overheden het voorstel gedaan concreet vorm te geven aan de bereidheid tot schadevergoeding door mee te werken aan procedures voor een scheidsgerecht ("arbitrage"), dat voldoet aan de vereisten van het Gerechtelijk Wetboek (gelijkheid van de partijen in de aanwijzing van de scheidsrechters, mogelijkheid voor de partijen om ze te wraken als zij over hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid gewettigde twijfels hebben, mogelijkheid om tot onderzoekmaatregelen over te gaan, met name expertises).

De bisschoppen gaan akkoord met de hoofdaanbeveling van de commissie, de oprichting van een **Centrum voor Arbitrage**. Dit akkoord ligt volledig in lijn met de inhoud van hun [pastorale brief van 19 mei 2010](#), waarin o.m. gepleit wordt voor maatregelen die tot erkenning en heling kunnen leiden.

5. Centrum voor Arbitrage (2012-2017)

De bijzondere Kamercommissie richt een Centrum voor Arbitrage op voor verjaarde feiten, onafhankelijk van de Kerk. Tijdens haar vergadering van 14 december 2011 keurde de opvolgingscommissie (van de Kamer) het door de deskundigen opgestelde [document](#) goed, waarin zij de krachtlijnen van de arbitrageprocedure uiteenzetten. Tijdens haar vergadering van 18 januari 2012 heeft de opvolgingscommissie tevens het [arbitragereglement](#) bekrachtigd.

Dit centrum zal actief zijn tot 06/03/2017. In totaal zullen er 628 meldingen binnenkomen.

Elke persoon die een dossier indient, wordt, na verificatie van de verjaring van de feiten, uitgenodigd om naar de arbitragecommissie te komen. Als de feiten niet verjaard zijn, dient men zich rechtstreeks tot het gerecht te wenden. Tijdens een afspraak van anderhalf uur, in de lokalen van de Koning Boudewijnstichting, beluisteren drie onafhankelijke arbiters, multidisciplinair samengesteld, het slachtoffer in aanwezigheid van iemand van de Stichting Dignity die de katholieke Kerk vertegenwoordigt. De vertegenwoordiger van de Kerk bevestigt aan het slachtoffer dat men gelooft wat hij/zij gezegd heeft, spreekt uit dat deze feiten tegengesteld zijn aan de waarden van de Kerk en biedt excuses aan. Naast excuses biedt de Kerk ook een compensatie aan waarvan het bedrag bepaald wordt door de onafhankelijke arbiters. Daarna kan het slachtoffer opteren voor een verzoening, een bemiddeling of een arbitrage volgens het gerechtelijk wetboek. De Kerk komt hier dus slachtoffers van verjaarde feiten maximaal tegemoet, voorbij wat wettelijk moest en moet.

Ruim 80 % van de slachtoffers kiest voor een verzoening. Indien het slachtoffer akkoord gaat met het voorgestelde bedrag, kan de verzoeningsovereenkomst getekend worden tussen slachtoffer en de Stichting Dignity. In totaal is bijna 3 miljoen EUR aan compensatie uitbetaald geweest. Het Wetenschappelijk Comité van het Centrum heeft een uitgebreid [eindverslag](#) gepubliceerd.

Tijdens de [voorstelling en bespreking](#) van het wetenschappelijk eindrapport in de opvolgingscommissie, dankten "[...] alle leden van de opvolgingscommissie de leden van het Wetenschappelijk Comité, de vertegenwoordigers van de organen van het Centrum, de vertegenwoordigers van de Koning Boudewijnstichting en (stichting) Dignity, alsook de opeenvolgende ministers van Justitie voor de succesvolle werking van het Centrum. De leden beklemtonen tevens het uitstekende teamwerk in de bijzondere commissie en in de opvolgingscommissie, en stippen aan dat dit dossier wars van levensbeschouwelijke of politieke tegenstellingen ter harte werd genomen."

6. Tien opvangpunten (2012-2021)

Naast het instemmen met arbitrage, richten de bisschoppen en hogere oversten op 01/01/2012 ook **tien opvangpunten** op, wat dus een binnenkerkelijk initiatief is. Er komt daarnaast een centraal infopunt (02 507 05 93 tijdens de kantooruren of via info.misbruik@kerknet.be) waar men terecht kan. Het infopunt bezorgt de melding aan het betreffende opvangpunt (één per bisdom en één voor de Nederlandstalige religieuzen en één voor de Franstalige religieuzen).

Iedereen die slachtoffer, getuige, dader of verdachte is of was van seksueel misbruik of grensoverschrijdend gedrag, kan er terecht. Dat geldt ook de slachtoffers die zich al bij de Commissie-Adriaenssens hebben gemeld, en die geen gevolg van hun melding hebben gekregen door de gerechtelijke inbeslagname van hun dossier. Vanuit de opvangpunten wordt samen gezocht naar de gepaste vorm van hulp en wordt deze ook mogelijk gemaakt: erkenning, gesprek met de dader, zijn overste, verdere hulpverlening, eventueel financiële tegemoetkoming. De opvangpunten werken volgens dezelfde criteria als de arbitragecommissie.

Voor niet-verjaarde feiten zal het opvangpunt het slachtoffer steeds aanmoedigen om een melding bij de politie of de gerechtelijke instanties te doen of te laten doen, en hem of haar daarbij begeleiden. Daders die een kerkelijke functie bekleden of lid zijn van een religieuze gemeenschap, moeten zoals andere burgers worden berecht door de gewone rechtscolleges.

Deze opvangpunten rapporteren ook over de meldingen die ze ontvangen, in een geest van transparantie en om slachtoffers die nog in stilte lijden, aan te moedigen zich desgewenst te melden (het meest recente [rapport](#) beslaat de periode 01/07/2022-30/06/2023).

Aan professor Manu Keirse (KULeuven) wordt gevraagd hulp te bieden bij het uitwerken van de maatregelen die nodig zijn om tot een gedegen beleid te komen.

7. Oprichting van een Interdiocesane Commissie voor de bescherming van kinderen en jongeren (2012)

Naast de opvangpunten en de arbitrage, richt de Kerk een Interdiocesane Commissie voor de bescherming van kinderen en jongeren op in 2012, onder leiding van professor Manu Keirse (KULeuven).

Deze commissie wordt opgericht met het oog op een efficiënt en coherent preventiebeleid inzake seksueel misbruik in een pastorale relatie. Ze is samengesteld uit experts van sectoren waar misbruik van kinderen of jongeren zich kan voordoen. De commissie komt twee keer per jaar samen in Brussel en heeft o.a. als taak:

1. de werking van de plaatselijke opvangpunten superviseren
2. beleidsvoorstellen doen met het oog op een betere preventie
3. een optimale samenwerking verzekeren met brede maatschappelijke aanpak
4. structuren en werkvormen detecteren die tot seksueel misbruik kunnen leiden
5. een jaarlijks rapport uitbrengen over de meldingen in de opvangpunten en het gevolg dat eraan gegeven werd
6. initiatieven volgen in andere landen, studie- en ontmoetingsdagen organiseren voor personen die betrokken zijn bij deze problematiek.

8. “Verborgen verdriet” (2012)

Deze beleidsbrochure van de bisschoppen van België schetst de visie van de Kerk tegenover misbruik die van “zonde naar misdaad” geëvolueerd is.

Ze bevat een globale aanpak (die hoger al grotendeels aan bod kwam), niet zonder eerst een aantal lessen te trekken uit het verleden en de misbruikproblematiek breder te kaderen (schets van de houding tegenover misbruik).

9. “Van taboe naar preventie” (2014)

De Interdiocesane Commissie voor de bescherming van kinderen en jongeren kreeg onder meer als taak om nieuwe beleidsvoorstellen uit te werken met het oog op een betere preventie van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag in kerkverbonden initiatieven of instellingen.

Er wordt ingezet op geregelde verplichte (na)vorming voor alle benoemden, waarbij telkens ook een slachtoffer het woord dient te krijgen.

Met deze beleidsbrochure richt de Interdiocesane Commissie zich tot iedereen die een pastorale taak of bevoegdheid heeft in de kerkgemeenschap. Ze wil hen aanmoedigen en ondersteunen in alles wat te maken heeft met de preventie van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag.

De kernthema's zijn regels voor een respectvolle omgang met elkaar; het omgaan met macht en vermijden van onaantastbare posities; het screenen en vormen van kandidaten voor pastorale taken, inclusief de nood aan een bewijs van goed gedrag en zeden; aanwijzingen voor het melden van misbruik (verplicht voor alle medewerkers); de omgang met vertrouwelijkheid en biechtgeheim, met nadruk op de plicht om mensen in gevaar te beschermen; manieren om slachtoffers te ondersteunen; de begeleiding van voormalige daders.

In de bijlagen wordt aandacht besteed aan informatie voor ouders inzake grensoverschrijdend gedrag, en wordt via een verhaal “Hannah zegt nee” een vorm aangereikt om de thematiek met kinderen bespreekbaar te maken.

10. **Beleid ten opzichte van de daders: de Raad van Toezicht (2016)**

De beleidsteksten *Verborgen Verdriet* en *Van taboe naar preventie* bevatten een reeks normen en criteria voor de opvolging en begeleiding van vermeende of voormalige daders. Zelfs al zijn ze voor aanvulling of verbetering vatbaar, toch hebben de bisschoppen en hogere oversten zich ertoe verbonden volgens deze normen en criteria te handelen.

Tegenover de dader dienen alle procedures te worden gevolgd op vlak van aangifte bij politie en gerecht. Evenzeer moet rekening worden gehouden met de rechten van de verdediging en het vermoeden van onschuld, zoals bij andere burgers. Een dader die een wijding en een zending in de Kerk heeft ontvangen of geloften van een religieus leven heeft afgelegd, is daarboven ook gebonden door de kerkelijke wetgeving en het kerkelijk strafrecht, dat het optreden van Justitie niet kan doorkruisen.

Afhankelijk van de ernst van de feiten, van de omstandigheden waarin ze werden begaan, van het schuldbesef en van de kans op herhaling, moet uitgemaakt worden of een dader nog een professionele functie kan bekleden of een vrijwillige taak kan uitoefenen. Hij mag nergens in een functie terecht

komen waar zijn optreden kan ergeren of kwetsen. Daarnaast moet er ook zorg zijn voor menselijke ondersteuning en vakkundige begeleiding.

Om over hun naleving in afzonderlijke situaties te waken, laten de bisschoppen daarom hun beslissingen qua zorgvuldigheid beoordelen door een Raad van Toezicht (een Franstalige en een Nederlandstalige). Die bestaat uit diverse professionele en maatschappelijke competenties, zonder uit een kerkelijk dienstverband te komen. De beoordeling van de Raad houdt rekening met het burgerlijk en kerkelijk recht, én met beide genoemde beleidsteksten. De Raad kan ook punctuele of meer algemene adviezen formuleren.

11. Nationale erkennings- en herdenkingsdag (2017)

Op zaterdag 8 april 2017 vindt in de Nationale Basiliek van Koekelberg de nationale erkennings- en herdenkingsdag voor slachtoffers van seksueel misbruik in de Kerk plaats (eerder waren er ook al gelijkaardige initiatieven plaats in Brugge en Antwerpen). Het is een initiatief van slachtoffers van seksueel misbruik en de Werkgroep Mensenrechten in de Kerk (WMK), in samenwerking met kardinaal Jozef De Kesel en de bisschoppen en religieuze oversten van ons land.

Tijdens de plechtigheid wordt het kunstwerk *Esse est Percipi*, "Zijn is waargenomen worden", van Ingrid Rosschaert onthuld als aandenken aan alle slachtoffers van seksueel misbruik in de Kerk. Zowel slachtoffers als kardinaal De Kesel, mgr. Johan Bonny (bisschop van Antwerpen), mgr. Guy Harpigny (bisschop van Doornik) en andere verantwoordelijken nemen er het woord.

12. Globaal rapport "[Seksueel misbruik van minderjarigen in een pastorale relatie in de katholieke Kerk in België. Naar een coherent beleid.](#)" (2019)

In februari 2019 beraadt paus Franciscus zich samen met de voorzitters van de meer dan honderd katholieke bisschoppenconferenties wereldwijd en met de vertegenwoordigers van de religieuzen, over de verdere aanpak van het seksuele misbruik in de katholieke Kerk.

Een omstandig globaal Belgisch [rapport](#) wordt opgesteld onder leiding van professor Manu Keirse, voorzitter van de Interdiocesane Commissie voor de Bescherming van Kinderen en Jongeren. Het rapport wordt overgemaakt aan de Vaticaanse autoriteiten voor het genoemde overleg in Rome. Kardinaal De Kesel kan het zelfs persoonlijk aan Paus Franciscus overhandigen.

Jaarlijks vult een cijfermatige en beschrijvende rapportering over de meldingen bij de opvangpunten (het meest recente [rapport](#) beslaat de periode 01/07/2022-30/06/2023) dit globaal rapport aan.

13. [Gedragscode voor wie werkt in de kerk](#) (2019)

De gedragscode die op 26 juni 2019 gepubliceerd wordt door de bisschoppen en hogere oversten, is een uitvloeisel van de beleidsteksten en geldt voor allen die werken in de Kerk, zowel ambtshalve als vrijwillig, met kinderen of jongeren: priesters, religieuzen, diakens en lekenengelovige pastores; pastoraal verantwoordelijken in groepen of bewegingen; verantwoordelijken voor misdienaars, jeugd- of jongerenkoren, plus-werkingen, jongerentochten of -bedevaarten en andere activiteiten met kinderen of jongeren.

Van al wie werkt met kinderen en jongeren in de Kerk verwachten de bisschoppen en de hogere oversten dat zij deze gedragscode kennen en eerbiedigen.

Ze betreft het melden van misbruik, het respecteren van leef- en werkregels, het aansporen tot voortdurende waakzaamheid en het aanbieden/volgen van (na)vorming.

14. Gemeenschappelijk opvangpunt, Nederlandstalig en Franstalig (2021)

De katholieke Kerk in België richt in 2012 opvangpunten op (zie ook sub 6.) om het leed van de slachtoffers te erkennen en in overleg met hen tot gepaste herstelmaatregelen te komen. Het betreft verjaarde feiten of feiten die volgens de rechtbank niet voldoende bewezen kunnen worden, maar voor het kerkelijk opvangpunt toch voldoende geloofwaardig zijn. In geval van niet-verjaarde feiten wordt uiteraard aangedrongen deze aan het gerecht te melden.

Vanaf 2021 worden de tien opvangpunten vervangen door **(twee) gemeenschappelijke opvangpunten** voor de melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag in een pastorale context, één voor de Nederlandstalige en één voor de Franstalige bisdommen en congregaties. Iedereen kan er terecht voor melding, erkenning, herstel, een klacht, een luisterend oor of een persoonlijk gesprek. De opvangpunten beantwoorden ook vragen om informatie van slachtoffers van seksueel misbruik of van mensen die hen bijstaan, en zorgen eventueel voor doorverwijzing.

De werking ervan is vastgelegd in een [protocol](#).

Het opvangpunt, onder leiding van een coördinator, bestaat uit leden met diverse professionele ervaringen in de geestelijke gezondheidszorg, de burgerrechtelijke en kerkrechtelijke regelgeving en de maatschappelijke dienstverlening. Elk bisdom en de Unies van congregaties en religieuze orden hebben een vertegenwoordiger in het opvangpunt.

De leden van het opvangpunt voor de melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag in een pastorale context werken samen in multidisciplinair verband. Ze zijn gehouden aan regels van deontologische zwijgplicht, en verrichten hun werkzaamheden ook onafhankelijk van de betreffende bisschop of religieuze overste.

De opvangpunten voor de melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag in een pastorale context kunnen steeds beroep doen op de voorzitter (professor Manu Keirse) en de secretaris (Mgr. Herman Cosijns) van de 'Stichting Dignity', een stichting van openbaar nut die werd opgericht om de Kerk (de bisschoppen en hogere oversten van congregaties en religieuze orden) te vertegenwoordigen in zaken van grensoverschrijdend seksueel gedrag. Ze kan voorstellen van gepaste herstelmaatregelen doen namens de Kerk, uiteraard steeds vanuit het gezichtspunt van de slachtoffers.

Verbonden met het gemeenschappelijke opvangpunt beschikt elk bisdom en de Unie van congregaties en religieuze orden over **lokale aanspreekpunten** voor meldingen van seksueel misbruik van minderjarigen en kwetsbare personen in een pastorale context. Elk aanspreekpunt bestaat uit een contactpersoon met een of meerdere medewerkers. Het aanspreekpunt handelt altijd in nauw overleg met het gemeenschappelijke opvangpunt.

Iedere persoon, ongeacht zijn of haar leeftijd, die recent of in het verleden het slachtoffer was van seksueel misbruik in een pastorale relatie kan zich tot het gemeenschappelijke opvangpunt wenden. Die mogelijkheid geldt ook voor wie getuige, dader of verdachte was van seksueel misbruik in een pastorale relatie. Zij geldt eveneens voor wie een ernstig of gegronnd vermoeden van dergelijke feiten heeft.

De melding kan zowel gaan over laakbare feiten, gedragingen of uitspraken, als over de manier waarop kerkelijke verantwoordelijken hiermee zijn omgegaan. De feiten kunnen al of niet verjaard zijn. Het kan feiten betreffen waarvan het slachtoffer of de dader al zijn overleden.

Slachtoffers die nog geen erkenning kregen, worden aangeraden zich te melden (zie ook <https://www.kerknet.be/seksueel-misbruik-melden>).

15. Godvergeten (2023)

Vierdelige televisiereeks op Canvas, uitgezonden in september 2023 (<https://www.vrt.be/nl/over-de-vrt/nieuws/2023/08/23/nieuw-op-vrt-canvas-godvergeten/> en <https://www.vrt.be/vrtmax/az/godvergeten/>).

De bisschoppen hebben daarover twee verklaringen daarover uitgegeven:

- [Eerste reactie van Vlaamse bisschoppen op Canvas-reeks 'Godvergeten'](#) (7 september 2023)
- ['Godvergeten': bisschoppen willen samen nieuwe stappen zetten | Kerknet](#) (27 september 2023)

Op Kerknet vindt men heel wat [vragen en antwoorden](#) die de reeks oproept.

Onderzoekscommissie (**federale**) Kamer:

Parlementaire onderzoekscommissie belast met het onderzoek naar de aanpak van seksueel misbruik, in de Kerk en daarbuiten, met inbegrip van de gerechtelijke behandeling, en de gevolgen op vandaag voor slachtoffers en samenleving. ([oprichting 19/10/2023](#))

Bijzondere commissie **Vlaams Parlement**:

Bijzondere commissie voor de evaluatie van de aanpak van seksueel misbruik in de Kerk en in andere gezagsrelaties in het algemeen en van de rol van instellingen en voorzieningen op het terrein van jeugd, welzijn en onderwijs in het bijzonder ([oprichting 18/10/2023](#))
De bijzondere commissie zal geen decreetgevend of controlerend werk verrichten, tenzij de behandeling van een eventueel voorstel van resolutie met de conclusies van de werkzaamheden. De werkzaamheden van de commissie worden afgerond ten laatste tegen einde maart 2024.

Brussel, 28 november 2023.